

MRF 2023.113

Planklagenævnets afgørelse af 30. maj 2023, j.nr. 22/07656

Stadfæstet screeningsafgørelse om, at lokalplan og kommuneplantillæg for nyt boligområde på 11,3 ha ikke skulle miljøvurderes, uanset lokalplanen vil medføre en øget afvanding til Lading Sø, hvis målopfyldelse uden afværgende tiltag ville vanskeliggøres. Nævnet henviste til, at der i planforslagene var indarbejdet en række tiltag som regnvandsbassiner, og at ophør af landbrug vil reducere udledning af fosfor og kvælstof, og at søens tilstand derfor ikke forventedes forringet.

Favrskov Kommune traf den 29. marts 2022 screeningsafgørelse om, at der ikke skulle gennemføres en miljøvurdering af forslag til en lokalplan og et kommuneplantillæg for et boligområde i Lading nord. Planforslagene muliggjorde etablering af et nyt boligområde, herunder anlæg til vandhåndtering i form af f.eks. regnvandsbassiner. Planområdet på ca. 11,3 ha bestod af marker og var beliggende i landzone i den nordlige udkant af Lading by i et meget kuperet morænelandskab. Ved lokalplanens endelige vedtagelse ville lokalplanområdet overføres fra landzone til byzone. Planområdet var mod nord afgrænset af en dal, som omfattede en mose og eng beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, enkelte træer samt vandløbet Elhøj Bæk. Den naturlige afvanding af planområdet, herunder udledning af overfladevand, ville ske via Elhøj og Lading Bæk til Lading Sø, som i vandområdeplanen havde en målsætning om god økologisk tilstand, men efter basisanalysen for vandområdeplanerne 2021-2027 havde en moderat økologisk tilstand. Det fremgik af screeningskemaet, at planområdet i forslag til spildevandsplan 2021-2028 var medtaget som separatkloakeret opland, men at planen ikke fastlagde placeringen af forsinkelsesbassiner og udledning af regnvand, hvorfor der skulle udarbejdes et tillæg til spildevandsplanen. Screeningen af lokalplanen efter miljøvurderingslovens § 10 blev påklaget af en nabo, der navnlig gjorde gældende, at den forudsatte udledning af overfladevand fra planområdet til Elhøj Bæk og andre nærliggende vandløb udgjorde en så væsentlig indvirkning på miljøet, at der var miljøvurderingspligt. Planklagenævnet (formanden) lagde til grund, at projektet var omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 10(b), men fandt ikke, at der var obligatorisk miljøvurdering med henvisning til lokalplanrådets begrænsede størrelse, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, hvorfor

der alene var krav om screening. For så vidt angik håndtering af overfladevand lagde nævnet på grundlag af screeningskemaet og lokalplanens redegørelse til grund, at søen var sårbar over for udledning af fosfor, og at selv en mindre ændring i tilførsel af fosfor kunne ændre søens mulighed for målopfyldelse, da det af miljøvurderingen af kommuneplanen fremgik, at udledning af overfladevand fra rammeområdet til Lading Sø var kritisk, og at tilførsel af fosfor ville være en væsentlig negativ miljøpåvirkning. Ved screeningen skulle det derfor vurderes, om et nyt boligområde ville medføre udledning af fosforholdigt overfladevand til søen, hvor nævnet dog konstaterede, at kommunen i planforslagene havde valgt at indarbejde en række tiltag, herunder flere regnvandsbassiner, som skulle forsinke udledningen til de nærliggende vandløb og Lading Sø. Selv om der i sådanne tilfælde som udgangspunkt er pligt til at gennemføre en miljøvurdering, fandt nævnet ikke grundlag for "at tilsidesætte kommunens vurdering af, at planforslagene ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet. Nævnet lægger herved navnlig vægt på, at kommunen i miljøscreeningen har foretaget en vurdering af konsekvenserne ved udledning af overfladevand fra planområdet, herunder i forhold til målsatte vandløb og søer. Kommunen har herunder foretaget konkrete beregninger i forhold til udledning af fosfor og kvælstof til Lading Sø, som viser, at anvendelsesændringen fra dyrket landbrugsjord til boligområde, samlet set vil medføre en reduktion af udledningen af fosfor og kvælstof til søen. Kommunen har på den baggrund vurderet, at realisering af lokalplanen ikke vil medføre en forringelse af tilstanden i Lading Sø eller hindre fremtidig målopfyldelse i søen". Da der ikke var grundlag for at give klager medhold i de øvrige indsigelser, stadfæstede Planklagenævnet herefter kommunens afgørelse.

Kommentar: Afgørelsen forekommer af flere grunde problematisk og i modstrid med anden praksis. For det første ses lokalplanen slet ikke vedtaget ifølge oplysninger på Plandata, hvorfor Planklagenævnet efter nævnets hidtidige praksis ikke kunne behandle klagen over kommunens screening af lokalplanforslaget. For det andet reguleres afledning af overfladevand fra befæstede områder ikke ved lokalplanen, men ved spildevandsplanen, som ikke henhører under Planklagenævnets kompetence, men Planklagenævnet kan og skal efter miljøvurderingslovens tage stilling til, om disponering af et areal med boliger og befæstede arealer medfører en påvirkning af bl.a. målsatte vandløb, som kan kræve en nærmere miljøvurdering, jf. i samme retning sag C-535/18, Land Nordrhein-Westfalen (**MRF 2020.5**) om kravene til at belyse påvirkningen af vand i en VVM-vurdering. For det tredje må det konstateres, at Planklagenævnets afgørelse forudsætter, at screeningsafgørelser kan være betinget af vilkår om afværgeforanstaltninger, hvilket er i modstrid med bl.a. **MRF 2023.108 Pkn**, i hvert fald så længe kommunen ikke har vedtaget den omtalte ændring af spildevandsplanen, som i øvrigt er omfattet af krav om screening efter miljøvurderingslovens § 10, men med Miljø- og Fødevarerklagenævnet som rekursmyndighed. Det må i den forbindelse bemærkes, at foranstaltningerne omhandlet i denne sag som f.eks. regnvandsbassiner næppe kan anses for "standardkendetegn" som omhandlet i sag C-721/21, Eco Advocacy (**MRF 2023.97**). For det fjerde må bemærkes, at når kommunen har fundet det nødvendigt at foretage konkrete beregninger af øget udledning, er det netop udtryk for, at der er grund til at vurdere lokalplanforslagets miljøvirkninger, hvilket dermed på dette punkt ligner det en tilståelsessag fra kommunen. Endelig må som en femte og mere principiel misforståelse i Planklagenævnets afgørelse anføres, at Planklagenævnets afgørelse forudsætter, at der i relation til screening af, om miljøvurdering af lokalplanen er nødvendig, kan indgå en modregning af, at en tidligere anvendelse ophører. Dette er ikke korrekt, da der ved bedømmelse af en plans miljøvirkninger ikke kan foretages modregninger af de miljøvirkninger, som ophører pga. den ændrede anvendelse. Afgørelsen lider af så alvorlige mangler og modstrid med anden nævnspraksis, at Planklagenævnet af egen drift burde genoptage afgørelsen til fornyet behandling.

Afgørelse i klagesag om Favrskov Kommunes screeningsafgørelse om, at forslag til lokalplan nr. 409 og kommuneplantillæg nr. 4, ikke skal miljøvurderes

22/07656

Favrskov Kommune traf den 29. marts 2022 afgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 409, Boligområde i Lading nord, og kommuneplantillæg nr. 4 til kommuneplan 2021-32 (screeningsafgørelse).

En nabo har klaget over screeningsafgørelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøscreening er opfyldt i forhold til bebyggelse tæt ved Elhøj Bæk, øget trafik og grønne områder.

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over screeningsafgørelsen.

Det betyder, at screeningsafgørelsen fortsat gælder.

Indhold

1. Sagens oplysninger 3

1.1. Området og plangrundlaget 3

1.2. Klagen og bemærkninger hertil 4

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse. 4

2.1. Planklagenævnets kompetence. 4

2.2. Miljøscreening eller obligatorisk miljøvurdering. 5

2.3. Indholdet af kommunens miljøscreening. 6

2.3.1. Generelt om kravene til indholdet af en miljøscreening. 6

2.3.2. Påvirkning af Elhøj Bæk (håndtering af overfladevand) 7

2.3.3. Trafik. 11

2.3.4. Grønne områder 13

2.3.5. Samlet vurdering af miljøscreeningen. 14

3. Afsluttende bemærkninger 15

1. Sagens oplysninger

1.2 Området og plangrundlaget

Området

Sagen vedrører forslag til lokalplan nr. 409, Boligområde i Lading nord og kommuneplantillæg nr. 4 til kommuneplan 2021-32

(https://dokument.plandata.dk/20_11014939_1649144539964.pdf) for Favrskov Kommune.[1]

Planområdet ligger i landzone og udgør et samlet areal på ca. 11,3 ha. Planområdet, som består af marker, ligger i den nordlige udkant af Lading by, i et meget kuperet morænelandskab.

Planområdet er omgivet af dels bymæssig bebyggelse mod syd, dels ubebygget landbrugsjord mod øst og vest. Herudover afgrænses planområdet mod nord af en dal, som omfatter en mose og eng beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3[2], enkelte træer, samt vandløbet Elhøj Bæk.

Området kan ses af Bilag 1 med billedmateriale sidst i denne afgørelse.

Det vedtagne plangrundlag

Planforslagene muliggør etablering af et nyt boligområde, der tilpasses det kuperede terræn i planområdet. Herudover kan der med planforslagene etableres en grøn struktur med stisystemer, der bl.a. skal forbinde byen med naturområdet nord for planområdet og som angiver, hvilke arealer, der kan anvendes til regnvandsbassiner og transport af vand på terræn. Endelig skal lokalplanen sikre vejadgang til tre boligenklaver, der ikke har indbyrdes vejadgang. Disse skal derfor have hver sin vejadgang fra henholdsvis [A1], [A3] og [A2].

Lokalplanforslaget opdeler planområdet i fem delområder, jf. forslaget § 3.1. Delområde I og II kan anvendes til åben-lav boligbebyggelse, delområde III og IV kan anvendes til tæt-lav eller åben-lav boligbebyggelse, mens delområde V kun kan anvendes til fælles opholds- og friareal. Der kan dog etableres anlæg til vandhåndtering i alle delområder, f.eks. i form af regnvandsbassiner.

Det fremgår i den forbindelse af lokalplanforslagets redegørelse (s. 6), at størstedelen af grundene skal være parcelhusgrunde, og at planforslaget giver mulighed for at opføre op til 56 fritliggende enfamilieboliger eller minimum 37 fritliggende enfamilieboliger i kombination med op til 36 tæt-lave boliger og tilhørende fælles opholdsarealer.

Det fremgår af lokalplanforslagets § 2.4, at lokalplanområdet overføres fra landzone til byzone med lokalplanens endelige vedtagelse.

Forslaget til kommuneplantillæg nr. 4 til kommuneplan 2021, muliggør en udvidelse af den eksisterende kommuneplanramme 11.BO.2, som udlægger området til boligformål i form af henholdsvis åben-lav og tæt-lav boligbebyggelse. Udvidelsen af rammeområdet muliggør, at de nødvendige regnvandsbassiner kan placeres inden for rammens afgrænsning.

Det fremgår således af redegørelsen til kommuneplantillægget (s. 3), at det ved lokalplanlægningen, grundet terrænet, har vist sig nødvendigt at placere to af områdets regnvandsbassiner delvist uden for den eksisterende ramme 11.BO.2. Med vedtagelsen af kommuneplantillægget udvides rammen således geografisk, og rammebestemmelserne tilrettes, så det fremgår, at udvidelsen kun er til etablering af regnvandsbassiner eller lignende.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område, N232, Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Sø og Tåstrup Mose, ligger ca. 9 km syd for planområdet. Området omfatter habitatområde H232.

Desuden ligger Natura 2000-område, N233, Brabrand Sø med omgivelser, ca. 10,4 km sydøst for planområdet. Området omfatter habitatområde H233.

1.2 Klagen og bemærkninger hertil

Planklagenævnet har under sagens behandling modtaget de dokumenter vedrørende sagens indhold, der fremgår af Bilag 2 sidst i denne afgørelse.

Planklagenævnet modtog klagen fra kommunen den 14. juli 2022.

Klagen og de bemærkninger, der er modtaget i klagesagen, er alene kort gengivet i afgørelsen, men de er indgået i sagsbehandlingen i deres helhed.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1 Planklagenævnets kompetence

Afgørelser efter miljøvurderingsloven kan påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til, jf. § 48, stk. 1, i miljøvurderingsloven.[3]

De planer, der er klaget over i denne sag, er udarbejdet i henhold til planloven, og screeningsafgørelsen kunne derfor påklages til Planklagenævnet.

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes udarbejdelse af en plan, jf. § 58, stk. 1, nr. 3, i planloven.[4]

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Det er ikke et retligt spørgsmål, om en plans indhold er hensigtsmæssigt. Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til procedurerne og indholdet af grundlaget for beslutningerne forud for vedtagelse af planer omfattet af loven. Begrænsninger i niveauet for tilladelige miljøpåvirkninger følger af anden lovgivning.

2.2 Miljøscreening eller obligatorisk miljøvurdering

Der skal som udgangspunkt gennemføres en miljøvurdering af en række nærmere angivne planer og programmer, som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 og 2, jf. lovens § 8, stk. 1, nr. 1 (obligatorisk miljøvurdering).

Det samme gælder for planer og programmer, som kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. lovens § 8, stk. 1, nr. 2.

Planklagenævnet finder, at det planlagte er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 10, litra b, om anlægsarbejder i byzoner, herunder opførelse af butikcentre og parkeringsanlæg.

Hvis en plan der er omfattet af miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1, alene fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan eller alene indeholder mindre ændringer i en sådan plan, skal der dog kun gennemføres en miljøvurdering, hvis planen må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2, nr. 1 (miljøscreening).

Med udtrykket "mindre område på lokalt plan" menes, at planen er udarbejdet af en lokal myndighed (i dette tilfælde en kommune), og at planen omfatter et område af begrænset størrelse set i forhold til hele det område, som hører under den lokale myndigheds stedlige kompetence (det vil sige hele kommunens areal).[5] Der skal i hvert tilfælde foretages en konkret vurdering af, om planen omfatter et område, der er af begrænset størrelse set i forhold til kommunens størrelse, og det er således ikke tilstrækkeligt, at der tale om et geografisk område, som blot er mindre end kommunens samlede areal.[6]

Planklagenævnet finder, at planområdet i den konkrete sag har en begrænset størrelse set i forhold til hele kommunens område. Nævnet lægger vægt på, at planområdet udgør et samlet areal på omkring 11,3 ha, og at området grænser op til flere eksisterende boligområder, som er fuldt udbygget.

Nævnet bemærker i forlængelse heraf, at størstedelen af lokalplanområdet allerede var udlagt til boligområde i rammebestemmelserne i kommuneplan 2021-2032. Der blev desuden gennemført en miljøvurdering i forbindelse med vedtagelsen af kommuneplanen.

Planklagenævnet finder ud fra klagen eller sagens oplysninger i øvrigt desuden, at der ikke er grundlag for at antage, at det planlagte i den konkrete sag kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Planforslagene i den konkrete sag er derfor ikke omfattet af obligatorisk miljøvurderingspligt. Der skal herefter gennemføres en vurdering af, om planforslagene kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet (miljøscreening), og dermed kræver miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 10, jf. § 8, stk. 2.

2.3 Indholdet af kommunens miljøscreening

2.3.1 Generelt om kravene til indholdet af en miljøscreening

Formålet med miljøvurderingsloven er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af bl.a. planer.

Grundlaget for en miljøscreening fremgår af bilag 3, jf. § 10. Af bilaget fremgår en række kriterier for bestemmelse af den sandsynlige betydning af planens indvirkning på miljøet, herunder kriterier i forhold til planens karakteristika og kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt.

Kravene til, hvilke forhold/miljøparametre i og eventuelt uden for lokalplanområdet, der skal inddrages i screeningen (screeningens omfang), og detaljeringsgraden af screeningen afhænger desuden af de konkrete forhold. Omfanget og detaljeringsgraden må således tilpasses indholdet af det enkelte planforslag, hvilket altid er en konkret vurdering i henhold til bl.a. lovens formål, lokalplanrådets sårbarhed og udstrækning, den eksisterende planlægning samt de muligheder, planlægningens realisering medfører.

Der er ikke et krav om, at en kommune skal inddrage alle tænkelige miljøparametre, men alene *relevante* kriterier, jf. lovens § 10.

Det fremgår således også af , at der i en miljøscreening skal tages hensyn til indvirkningens størrelsesorden og rummelige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt). Der skal desuden være tale om en væsentlig indvirkning, jf. lovens § 8, stk. 2, før det udløser en pligt til miljøvurdering.

Med hensyn til omfanget af de oplysninger, som skal tilvejebringes, bemærkes, at en miljøscreening er en oversigtlig vurdering eller et umiddelbart skøn over, om et konkret planforslag, der *ikke* er omfattet af kravet om obligatorisk miljøvurdering, vil skulle miljøvurderes. Der stilles således ikke i forbindelse med en miljøscreening de samme krav til detaljeringsgraden af vurderingen som ved en miljøvurdering.

2.3.2 Påvirkning af Elhøj Bæk (håndtering af overfladevand)

Klagen

Klageren anfører, at man ved bebyggelse tæt ved Elhøj Bæk bør lave en regulær miljørapport.

Planklagenævnet har forstået dette som en klage over, at det forhold, at lokalplanen forudsætter udledning af overfladevand fra planområdet til Elhøj Bæk og andre nærliggende vandløb/vandområder, udgør en sådan væsentlig indvirkning på miljøet, at dette må udløse miljøvurderingspligt.

Generelt om udledning af overfladevand til vandløb

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for en plan samt overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier.

Formålet med miljøvurderingsloven er desuden at sikre, at integrationen af miljøhensyn foretages i forbindelse med udarbejdelse af planen og dermed på et så tidligt tidspunkt, at det er muligt at inddrage (kendte/sandsynlige) miljømæssige aspekter i planens udformning.

Ovennævnte indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at det efter omstændighederne skal inddrages i en miljøscreening, om realisering af en plan indebærer udledning af større mængder overfladevand, herunder hvordan udledningen håndteres og om eventuelle miljøkvalitetsnormer og -grænseværdier kan overholdes i den forbindelse.

Hertil kommer, at det efter omstændighederne kan udløse miljøvurderingspligt, såfremt realisering af en lokalplan forudsætter udledning af større mængder overfladevand eller lignende til vandforekomster i nærheden, som er målsat i henhold til vandrammedirektivet.[Z]

De nærmere krav til en udledning – herunder udledning af overfladevand til et vandløb – kan imidlertid ikke reguleres af en plan efter planloven, og der er generelt heller ikke krav om, at detaljerne i forhold til f.eks. udløb til vandløb eller et regnvandsbassin afklares i forbindelse med en planvedtagelse eller i forbindelse med en miljøscreening. De nærmere krav stilles i forbindelse med den udledningstilladelse, der efterfølgende vil skulle gives efter miljøbeskyttelsesloven.

Kommunens undersøgelser og vurderinger

I screeningskemaet er der ud for miljøparameteret "*Spildevand (spildevand, overfladevand, nedslivning)*" foretaget afkrydsning ud for "ja – i mindre grad".[8] Kommunen har således vurderet, at planforslagene samlet set kun i mindre grad vil medføre en påvirkning i forhold til håndtering af spildevand og overfladevand.

Af bemærkningerne hertil i screeningskemaet fremgår bl.a.,[9] at den naturlige afvanding af området vil ske via Elhøj Bæk og Lading Bæk til Lading Sø, og at Lading Sø i vandområdeplanen har en målsætning om god økologisk tilstand. Der er herefter henvist til, at basisanalysen for vandområdeplan 2021-2027 viser, at søen har en moderat økologisk tilstand og en god eller høj økologisk tilstand målt på makrofyter, fytoplankton og fisk.

Det er desuden i screeningskemaet anført, at selv en mindre ændring i tilførsel af fosfor kan ændre søens mulighed for målopfyldelse. Kommunen anfører, at der er foretaget beregninger som viser, at der efter rensning af regnvand i bassiner udledes 16,7 kg kvælstof og 1,3 kg fosfor pr. år til Lading Sø efter realisering af planerne. Til gengæld reduceres den nuværende udledning ved ophør af landbrugsdrift med 216 kg kvælstof og 3,8 kg fosfor pr. år, hvorfor planforslagene samlet vil medføre en reducere af tilførslen med 199 kg kvælstof og 2,5 kg fosfor pr. år. Kommunen vurderer på den baggrund, at forslaget ikke vil medføre en forringelse af tilstanden i Lading sø eller nedstrøms beliggende vandområder.

Det fremgår i den forbindelse også af lokalplanforslagets redegørelse (s. 9), at overfladevand fra lokalplanområdet ender i Lading Sø via to forskellige vandløb, og at naturtilstanden i Lading Sø ikke kan tåle tilførsel af mere fosfor, end det er tilfældet i dag. Det er derfor undersøgt gennem beregninger, om etableringen af et nyt boligområde i stedet for marker i omdrift vil ændre på størrelsen af det fosfortab, der sker fra lokalplanområdet. Beregningerne viser, at realisering af lokalplanen til boligområde med håndtering af vand på terrænoverfladen samlet set vil medføre en reduktion af tilførslen af kvælstof og fosfor på henholdsvis 199 kg N/år og 2,5 kg P/år. Det fremgår, at reduktionen af fosfor er så lille, at det ikke vil kunne måles i Lading Sø, men konklusionen er, at realisering af lokalplanen ikke vil medføre en forringelse af tilstanden i Lading Sø eller hindre fremtidig målopfyldelse i søen.

Videre fremgår det af screeningskemaet, at planområdet i forslag til spildevandsplan 2021-2028 er medtaget som separatkloakeret opland. Planerne fastlægger dog ikke placeringen af forsinkelsesbassiner og udledning af regnvand, hvorfor der skal udarbejdes et tillæg til

spildevandsplanen. Der er desuden udarbejdet en vandhåndteringsplan, der beskriver håndteringen af regnvand under hverdagsregn og ekstremregn, og det vurderes, at udledningen af regnvand til henholdsvis Elhøj Bæk og Lading Bæk, kan ske uden at hindre en målsætning om god økologisk tilstand.

Særligt i forhold til Elhøj Bæk, som løber umiddelbart nord for planområdet, fremgår det af screeningskemaet, at Elhøj Bæk er et privat vandløb, hvoraf en delstrækning nedstrøms planområdet er rørlagt. Det fremgår, at det må forventes, at en eventuel udledning til Elhøj Bæk vil kræve medbenyttelsestilladelse, jf. vandløbslovens bestemmelser. Der er herudover i screeningskemaet henvist til, at det fremgår af basisanalysen for vandområdeplanen 2021-27, at Elhøj Bæk har en høj økologisk tilstand bedømt på smådyr og ukendt tilstand på fisk, samt en målsætning om en samlet god økologisk tilstand. Det fremgår, at den høje økologiske tilstand i Elhøj Bæk ikke må ændres.

Videre fremgår det, at Elhøj Bæk i kommuneplanen er A-målsat, hvorfor følgende retningslinje i kommuneplanen gælder for vandløbet:

"Vandløbsstrækninger med høj naturværdi. Der vil normalt kun blive givet tilladelse til aktiviteter, som bibeholder den høje naturtilstand på strækningen."

Det er i forlængelse heraf anført i screeningskemaet, at vandføringen i Elhøj Bæk er lille, hvorfor der kan være en risiko for påvirkning ved udledning af varmt overfladevand fra regnvandsbassiner. Ved en eventuel tilladelse til udledning af overfladevand skal det derfor sikres, at der ikke sker forringelse af den høje økologiske tilstand i Elhøj Bæk.

Det fremgår af lokalplanforslagets redegørelse (s. 10), at overfladevand fra tage, veje og parkeringspladser skal ledes via render og grøfter til regnvandsbassiner inden for området, samt at regnvand fra området skal ledes til Lading Sø via to forskellige recipienter grundet topografien. Den nordlige del ledes til Elhøj Bæk, mens regnvandet fra den sydlige del ledes via forsyningens regnvandsledning til Lading Bæk.

Kommunen har i sine bemærkninger til klagen bl.a. anført, at afstanden fra nærmeste planlagte bebyggelse og anlæg til Elhøj Bæk er på mellem ca. 36 og 188 m, og at lokalplanen stiller krav om, at stier og køreveje til bassiner skal holde en afstand på minimum 10 m fra bækken, jf. lokalplanens § 5.1. Lokalplanen stiller herudover krav om, at regnvandsbassiner, anlæg omkring regnvandsbassiner, samt pumpestation, skal holde en afstand på minimum 10 m fra bækken, jf. lokalplanens § 6.6.

Videre anfører kommunen, at Elhøj Bæk på den øst-vestgående strækning, som er beliggende nord for lokalplanområdet, er udpeget som vandløbsstrækning med moderat naturværdi i kommuneplanen, mens den nord-sydgående strækning, der ligger mod vest, i kommuneplanen er udpeget som vandløbsstrækning med høj naturværdi. Kommunen henviser også til, at arealerne omkring bækken er udpeget som beskyttet natur i form af eng og mose samt lavbundsareal, der kan genoprettes til vådområde.

Kommunen anfører i forlængelse heraf, lokalplanområdet er indrettet med bebyggelsen på de højest beliggende arealer, mens de lavest beliggende arealer friholdes for bebyggelse og anlæg for at sikre afstand til vandløbet og den beskyttede natur. Dette giver naturen mulighed for at brede sig, og boligområdet får et større sammenhængende grønt område, der kan anvendes som fælles friarealer og fælles opholdsarealer. Lokalplanen udpeger samtidig arealet nærmest vandløbet og § 3-arealerne nord for planområdet, som "buffer med potentiel

natur", der skal friholdes for byggeri og anlæg. Der kan alene etableres anlæg til vandhåndtering i området, såfremt placeringen understøtter anlæggets funktionalitet og landskabelige indpasning, jf. lokalplanens § 3.1 og kortbilag 2A og 2B.

Endvidere henviser kommunen til, at lokalplanens § 6.8 stiller krav om, at regnvandsbassiner etableres med tæt bund, hvorfor der ikke er risiko for, at bassinerne påvirker naturtilstanden gennem dræning af den beskyttede natur nord for de to nordligste bassiner. Herudover er der i lokalplanens § 6.4, krav om, at overfladevand, der løber langs beskyttet natur, ledes i tætte render eller lukkede rør, for at undgå potentiel dræning af naturområdet.

Kommunen har i sine bemærkninger til klagen sammenfattende anført, at kommunen på baggrund af registreringer af naturtyper/temaer mv., det udfyldte screeningskema og indholdet i lokalplanforslaget, har vurderet, at planforslagenes påvirkning af naturen omkring Elhøj Bæk ikke vil blive påvirket i væsentlig grad af lokalplanen, hvorfor kommunen har vurderet, at en egentlig miljøvurdering ikke er nødvendig.

Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet konstaterer indledningsvist, at det fremgår af sagens oplysninger, at den naturlige afvanding af planområdet – herunder udledning af overfladevand – vil ske via Elhøj og Lading Bæk til Lading Sø, som i vandområdeplanen har en målsætning om god økologisk tilstand. Det fremgår i den forbindelse af basisanalysen for vandområdeplanerne 2021-2027, at søen i dag har en moderat økologisk tilstand og en god eller høj økologisk tilstand målt på makrofytter, fytoplankton og fisk.

Nævnet lægger desuden på baggrund af oplysningerne i screeningskemaet og lokalplanens redegørelse til grund, at søen er sårbar over for udledning af fosfor, og at selv en mindre ændring i tilførsel af fosfor kan ændre søens mulighed for målopfyldelse. Nævnet bemærker, at det fremgår af miljøvurderingen af rammebestemmelserne for området i kommuneplan 2021, at udledning af overfladevand fra rammeområdet til Lading Sø er kritisk. Videre fremgår det, at tilførsel af fosfor til søen vil være en væsentlig negativ miljøpåvirkning, og at det nærmere skal vurderes, om det er muligt at etablere et boligområde i forhold til udledning af fosforholdigt overfladevand til søen.

Nævnet konstaterer desuden, at kommunen i planforslagene har valgt at indarbejde en række tiltag, herunder flere regnvandsbassiner, som skal forsinke udledningen til de nærliggende vandløb og Lading Sø.

Planklagenævnet finder, at det som udgangspunkt må udløse en pligt for kommunen til at gennemføre en miljøvurdering, hvis en lokalplan forudsætter afvanding til en målsat vandforekomst, og hvor en indledende vurdering af udledningen viser, at realisering af planen vil kunne vanskeliggøre målopfyldelse, såfremt der ikke gennemføres afværgende tiltag. Planen må i sådanne tilfælde efter nævnets opfattelse forventes at ville medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 10, jf. § 8, stk. 2.

Planklagenævnet finder imidlertid, at der ikke i den konkrete sag er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at planforslagene ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

Nævnet lægger herved navnlig vægt på, at kommunen i miljøscreeningen har foretaget en vurdering af konsekvenserne ved udledning af overfladevand fra planområdet, herunder i forhold til målsatte vandløb og søer. Kommunen har herunder foretaget konkrete beregninger i forhold til udledning af fosfor og kvælstof til Lading Sø, som viser, at anvendelsesændringen

fra dyrket landbrugsjord til boligområde, samlet set vil medføre en reduktion af udledningen af fosfor og kvælstof til søen. Kommunen har på den baggrund vurderet, at realisering af lokalplanen ikke vil medføre en forringelse af tilstanden i Lading Sø eller hindre fremtidig målopfyldelse i søen.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.3.3 Trafik

Klagen

Klageren anfører, at der bør udarbejdes en miljøvurdering, da lokalplanen vil medføre en øget trafikmængde i området, hvor trafikken føres ud til en i forvejen meget belastet hovedvej.

Generelt om trafik

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder bl.a. faren for menneskers sundhed, herunder fare for ulykker.

Det kan desuden ikke på forhånd udelukkes, at påvirkninger af trafiksikkerheden i særlige tilfælde kan have en sådan påvirkning, f.eks. af befolkningen og/eller menneskers sundhed, herunder risikoen for ulykker, at det kan udløse et krav om miljøvurdering.

Planklagenævnets vurdering

Trafik er beskrevet i screeningsskemaet (s. 8-9),^[10] hvor kommunen har vurderet, at planforslaget samlet set i mindre grad vil påvirke trafikken.

Af bemærkningerne i screeningsskemaet fremgår det, at Vejdirektoratet har vurderet, at der ikke er behov for ombygning af eksisterende kryds ved Møllebakken/Viborgvej og Kirkevejen/Viborgvej, og at vurderingen er foretaget ud fra den forudsætning, at der etableres ca. 60 nye boliger i den nordlige del af Lading.

Kommunen anfører i sine bemærkninger til klagesagen, at kommunen har foretaget en generel overordnet vurdering af, om det eksisterende vejnet vil kunne håndtere den øgede trafikmængde. Vurderingen er foretaget ud fra erfaring med trafikafviklingen i boligområder med en lignende vejstruktur, boligantal og vejbredder.

Videre anfører kommunen, at de er bekendt med, at den aktuelle trafikbelastning på [A4] kan give udfordringer ved udkørsel fra [A3] og [A2]. Kommunen har derfor på et tidligt tidspunkt i planlægningen anmodet Vejdirektoratet om en vurdering af, om den kommende udstykning vil give behov for ombygning af krydsene Kirkevejen/Viborgvej og Møllebakken/Viborgvej.

Kommunen har i forlængelse heraf oplyst, at Vejdirektoratets vurdering er foretaget med udgangspunkt i en udvidelse med ca. 60 nye boligenheder. Vejdirektoratet har vurderet, at en realisering af det planlagte boligområde ikke udløser et behov for ombygning af krydsene Kirkevejen/Viborgvej og Møllebakken/Viborgvej i forhold til afvikling af trafikken de pågældende steder. Ifølge Vejdirektoratets beregninger vil der blive op til godt 20 sekunders forsinkelse for at komme ud på [A4] fra [A2] i morgenspidstimen. Vejdirektoratet vurderer, at det vil være et acceptabelt niveau i forhold til afvikling af trafikken i krydset. Den anbefalede

kørebanebredde ved 50 km/t er 2,75-3,0 m. Kørebanebredden på den eksisterende del af [A3] og [A1] er henholdsvis 7,0 og 5,5 m, hvilket kommunen vurderer, vil være fuldt ud tilstrækkeligt til at håndtere den fremtidige trafik fra området omfattet af lokalplanforslaget.

Kommunen anfører sammenfattende, at kommunen har lagt Vejdirektoratets vurdering samt kommunens egne erfaringer til grund for kommunens vurdering af, at den øgede trafik fra det nye boligområde ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet.

Planklagenævnet bemærker i øvrigt, at det af lokalplanforslagets redegørelse (s. 12) fremgår, at der er planlagt en motortrafikvej syd om Lading Sø til erstatning for meget af den trafik, der nu afvikles på [A4].

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til øget trafikmængde i forbindelse med miljøscreeningen. Klagen eller sagens oplysninger i øvrigt giver desuden ikke nævnet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at dette forhold ikke udløser en miljøvurderingspligt.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.3.4 Grønne områder

Klagen

Klageren anfører, at planforslagene inddrager grønne områder.

Planklagenævnet har forstået dette som en klage over, at kommunen ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af planforslagenes indvirkning på grønne områder i forbindelse med miljøscreeningen.

Generelt om grønne områder

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 1, stk. 2, at en miljøvurdering omfatter bl.a. planers sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder befolkningen, menneskers sundhed og materielle goder og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer. Det fremgår desuden af lovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening skal tages hensyn til værdien og sårbarheden af det område, der kan blive berørt, ligesom der skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen, herunder indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan.

Dette indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at en plans påvirkning på rekreative områder og værdier, efter omstændighederne skal inddrages i miljøscreeninger.

Planklagenævnets vurdering

I screeningskemaets pkt. 16 er miljøparameteret "Natur, geologi og landskab" beskrevet, herunder områder under særlig beskyttelse (§ 3, EU, internationalt, eller områder med særlig bevaringsværdi).[11] Der fremgår af screeningskemaet, at kommunen har vurderet, at planerne samlet set kun i mindre grad vil påvirke områder under særlig beskyttelse.

Af bemærkningerne til miljøparameteret fremgår bl.a., at der ikke inden for planområdet findes områder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der ligger dog beskyttet eng og mose umiddelbart nord for planområdet, og der skal ved detailplanlægningen, samt i

anlægs- og byggefasen, tages hensyn til de beskyttede naturområder. Der må således ikke drænes, foretages terrænreguleringer samt etableres anlæg eller byggeri mv., som kan påvirke naturtilstanden på de beskyttede arealer. Herudover fremgår det, at midlertidig grundvandssænkning kræver en forudgående dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, i det omfang aktiviteten kan påvirke hydrologien i naturområderne. Kommunen anfører desuden, at området ligger uden for arealer kortlagt som geologisk bevaringsværdi og uden for bevaringsværdigt landskab.

Herudover fremgår det i screeningskemaet af bemærkningerne til miljøparameteret "*Sundhed - velfærd*", at kommuneplantillægget sikrer samme stiftforbindelse til naturområdet som den gældende kommuneplanramme.^[12] Lokalplanen indarbejder således rekreative opholdsarealer, som placeres i sammenhæng med boligområdet syd for og naturarealerne nord for planområdet.

Kommunen anfører desuden i sine bemærkninger til klagen, at kommuneplanens rammeområde 11.BO.2, lokalplanlægges i overensstemmelse med kommuneplanen, og at kommunen planmæssigt stort set ikke inddrager areal, der ikke allerede er kommuneplanlagt. I forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanen har det dog vist sig nødvendigt at udvide kommuneplanramme 11.BO.2 geografisk med et mindre areal på 6.805 m² for at opnå en landskabelig og funktionel god placering af regnvandsbassinerne. Kommunen henviser herudover til, at der alene inddrages arealer, der i dag anvendes til landbrugsmæssig drift.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til inddragelse af grønne arealer i forbindelse med miljøscreeningen. Klagen eller sagens oplysninger i øvrigt giver ikke nævnet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at dette forhold ikke udløser en miljøvurderingspligt.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.3.5 Samlet vurdering af miljøscreeningen

Planklagenævnet finder, at der ikke på baggrund af klagen eller sagens oplysninger i øvrigt er grundlag for at fastslå, at miljøscreeningen ikke er sket i overensstemmelse miljøvurderingsloven. Nævnet lægger herved vægt på det ovenfor nævnte, samt at kommunen efter nævnets opfattelse i øvrigt har vurderet planforslagets miljøkonsekvenser på det pågældende sted i forhold til de relevante miljøparametre og efter de kriterier, som fremgår af bilag 3.

Nævnet finder desuden, at der samlet set ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at der ikke er tale om en så væsentlig påvirkning af miljøet, at der er pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på planens begrænsede geografiske udstrækning og karakteren af det planlagte.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over Favrskov Kommunes afgørelse af 29. marts 2022 om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 409, Boligområde i Lading nord, og kommuneplantillæg nr. 4 til kommuneplan 2021-32.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.^[13] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klageren medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.^[14]

[1] Planerne kan søges frem på plandata.dk: <http://kort.plandata.dk/searchlist/#/> (<http://kort.plandata.dk/searchlist/#/>).

[2] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

[3] Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023.

[4] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[5] Jf. EU-domstolens dom i sag C-444/15, Associazione Italia Nostra Onlus, præmis 71-74.

[6] Planklagenævnets afgørelse af 2. december 2021 i sagsnr. [20/00789 m.fl](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/38ef3f43-0001-4b18-b235-08ae88da0503?highlight=20%2F00789) (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/38ef3f43-0001-4b18-b235-08ae88da0503?highlight=20%2F00789>). Afgørelsen kan ses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>).

[7] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

[8] Lokalplanforslagets s. 42.

[9] Lokalplanforslagets s. 42-43.

[10] Lokalplanforslagets s. 43 og 44.

[11] Lokalplanforslagets s. 44.

[12] Lokalplanforslagets s. 44.

[13] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

[14] Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.

Sag:

22/07656

Dato:

30. maj 2023.

Emner:

Miljøvurderingslo...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

Planklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet/>) • Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • Plan@naevneneshus.dk (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>), Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk>)